

فلسفه و منطق

۱- وقتی به یک شیء خاصی اشاره می‌کنیم و می‌پرسیم این چیست؟ آن جنبه از شیء که از آن آگاهی داریم و آن جنبه که برای ما مجهول است به ترتیب کدامند؟

(۱) وجه اختصاصی - وجه اشتراکی (۲) چیستی داشتن - موجود بودن (۳) وجه اشتراکی - وجه اختصاصی (۴) هستی داشتن - موجود بودن

۲- از این که حمل حیوان ناطق بر انسان عین حمل وجود بر انسان نیست نمی‌توان نتیجه گرفت که

(۱) مفهوم وجود غیر از مفهوم ماهیت است. (۲) وجود و ماهیت دو جنبه یک چیزند.

(۳) وجود ذاتی هیچ ماهیتی نیست. (۴) هستی و چیستی دو جزء از یک چیزند.

۳- حمل محمول بر موضوع در قضایای «انسان آدم است - انسان مخلوق است - انسان موجود است - انسان حیوان است» به ترتیب چه نوع حملی است؟

(۱) شایع صناعی - شایع صناعی - اولی ذاتی - اولی ذاتی (۲) اولی ذاتی - شایع صناعی - شایع صناعی - اولی ذاتی

(۳) اولی ذاتی - اولی ذاتی - شایع صناعی - شایع صناعی (۴) شایع صناعی - اولی ذاتی - اولی ذاتی - شایع صناعی

۴- کدام یک از قضایای زیر به هر دو حمل اولی ذاتی و شایع صناعی درست است؟

(۱) کلی کلی است. (۲) ایرانی آسیایی است. (۳) انسان ممکن الوجود است. (۴) جزئی جزئی است.

۵- موجودات در ماهیت و ذات خود هستند و با وجود رابطه دارند و با وجود موجود می‌شوند.

(۱) ممکن الوجود - ضروری - علت (۲) ممکن الوجود - امکانی - علت (۳) واجب الوجود - ضروری - ماهیت (۴) واجب الوجود - امکانی - ماهیت

۶- ارتباط میان موضوع و محمول در قضایای «دانش آموز انسان است»، «ارتفاع و میانه مثلث یکی است» و «مجموع زوایای مثلث برابر با دو قائمه است» به ترتیب کدام یک از نسبت‌های سه گانه است؟

(۱) امکانی - امکانی - امتناعی (۲) امکانی - ضروری - امتناعی (۳) ضروری - امکانی - ضروری (۴) ضروری - امتناعی - ضروری

۷- رابطه هر ماهیتی با وجود رابطه است و به این معنا است که

(۱) امکانی - اشیایی که موجودند به گونه‌ای نیست که حتماً باید باشند.

(۲) ضروری - اشیایی که موجودند به گونه‌ای نیست که حتماً باید باشند.

(۳) ضروری - ذات اشیایی که موجودند به گونه‌ای نیست که حتماً باید باشند.

(۴) امکانی - ذات اشیایی که موجودند به گونه‌ای نیست که حتماً باید باشند.

۸- با توجه به رابطه ماهیات با وجود کدام عبارت درست نیست؟

(۱) هر چه که وجود دارد ماهیت است. (۲) هر ماهیتی ممکن الوجود است.

(۳) هر چه که ممکن الوجود است ماهیت دارد. (۴) چیزی که ذات آن واجب الوجود با ممتنع الوجود است ماهیت ندارد.

۹- هرگاه ماده قضیه‌ای به صورت موجبه رابطه وجوبی باشد رابطه سالبه آن قضیه و حمل آن قضیه معمولاً حمل و هرگاه ماده قضیه‌ای به صورت سالبه، امکانی باشد رابطه موجبه آن قضیه و حمل آن قضیه حمل خواهد بود.

(۱) امکانی - شایع صناعی - ضروری - اولی ذاتی (۲) امتناعی - اولی ذاتی - امکانی - شایع صناعی

(۳) امکانی - شایع صناعی - امتناعی - اولی ذاتی (۴) امتناعی - اولی ذاتی - ضروری - شایع صناعی

۱۰- کدام گزینه اشتراک نظر هیوم با ابن‌سینا را در مورد منشأ پذیرش درک رابطه علیت نشان می‌دهد؟

(۱) اصل علیت از طریق حس و تجربه درک می‌شود. (۲) علیت حاصل توالی پدیده‌ها است.

(۳) علیت حاصل تداعی پدیده‌ها است. (۴) به دنبال هم آمدن برخی پدیده‌ها از طریق حس و تجربه درک می‌شود.

۱۱- کدام عبارت در ارتباط با بحث علیت و فلسفه درست است؟

(۱) واجب الوجود بالذات خودش علت خودش است.

(۲) ممتنع الوجود بالذات خودش علت خودش است.

(۳) رابطه علیت رابطه وجودی است یعنی ابتدا وجود علت و معلول فرض می‌شود سپس این رابطه به آن‌ها نسبت داده می‌شود.

(۴) رابطه علیت رابطه وجودی است یعنی با وجود علت وجود معلول ضروری است.

۱۲- در مورد منشأ پذیرش درک رابطه علیت چه تفاوتی میان دیدگاه دکارت و ابن‌سینا وجود دارد؟

(۱) از نظر ابن‌سینا درک علیت عقلی است و از نظر دکارت تجربی

(۲) از نظر ابن‌سینا درک علیت تجربی است و از نظر دکارت عقلی

(۳) از نظر دکارت تجربه نقشی در درک علیت ندارد ولی از نظر ابن‌سینا تجربه در درک توالی نقش دارد.

(۴) از نظر ابن‌سینا تجربه نقشی در درک علیت ندارد ولی از نظر دکارت تجربه در درک توالی نقش دارد.

۱۳- تخلف‌ناپذیری نظام هستی و علت ویژه و نظم و قانون‌مندی در هستی به ترتیب به کدام یک از لوازم علیت مربوط می‌شود؟

(۱) وجوب بخشی علت به معلول - سنخیت میان علت و معلول - سنخیت میان علت و معلول

(۲) وجوب بخشی علت به معلول - اصل علیت - سنخیت میان علت و معلول

(۳) سنخیت میان علت و معلول - اصل علیت - وجوب بخشی علت به معلول

(۴) سنخیت میان علت و معلول - وجوب بخشی علت به معلول - اصل علیت

۱۴- نظریه دموکریتوس در یونان باستان و نظریه «مه‌بانگ» یا «انفجار بزرگ» در فیزیک جدید مبتنی بر اتفاقی بودن پیدایش عناصر و اشیاء فعلی

در جهان به ترتیب به کدام معنای اتفاق مربوط می‌شوند؟

- ۱) میان حوادث جهان و پدیده‌های آن هیچ رابطه‌ای نیست - نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان
- ۲) نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان - نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان
- ۳) نبودن غایت و هدف خاص در حرکات و نظم جهان - نبودن ارتباط میان حوادث جهان و پدیده‌های آن
- ۴) نبودن رابطه ضروری میان حوادث جهان و پدیده‌های آن - نبودن ارتباط میان حوادث جهان و پدیده‌های آن

۱۵- کدام عبارت مفهوم «شانس» در اصطلاح عامیانه را به نحو مناسب‌تری تحلیل می‌کند؟

- ۱) نفی قانون علیت به این معنا که هر معلولی از هر علتی صادر می‌شود.
- ۲) عاملی خارج از قانون علیت که بر روند امور یک شخص تأثیر می‌گذارد.
- ۳) نفی قانون علیت، به این معنا که میان علت و معلول رابطه ضروری وجود ندارد.
- ۴) اعتقاد به این که در زنجیره حوادث زندگی تعیین اهداف نهایی امکان‌پذیر نیست.

۱۶- کدام عبارت در ارتباط با خداشناسی دوره باستان درست نیست؟

- ۱) گزارش‌های تاریخی بیانگر آن هستند که اندیشه درباره خدا یک اندیشه دیرین در تمام جوامع بشری بوده است.
- ۲) جامعه یونان باستان به خدایان متعدد اعتقاد داشته و هر کدام را مبدأ و منشأ یک حقیقت در جهان می‌شمردند.
- ۳) ارسطو در فضای شرک‌آلود یونان باستان نخستین کسی بود که تصمیم گرفت با دقت فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کند.
- ۴) برهان مشهور ارسطو بر اثبات وجود خدا برهان حرکت نام دارد که مبتنی بر محرک اول است.

۱۷- کدام عبارت درست است؟

- ۱) کانت وجود خدا را از طریق نفس غیرمادی انسان اثبات می‌کند.
- ۲) به اعتقاد ویلیام جیمز عمده دلایل وجود خدا تجربی است.
- ۳) هیوم براساس دلایل حسی تجربی اثبات می‌کند که خدا وجود ندارد.
- ۴) به عقیده دکارت تصور موجود نامتناهی نمی‌تواند از جانب موجود متناهی باشد.

۱۸- بحث فیلسوف متدین درباره خدا تا وقتی فلسفی است که

- ۱) عقیده‌ای نداشته باشد و درباره دین و خدا نظر ندهد.
- ۲) براساس عقاید و باورهای دین خودش درباره دین و خدا نظر دهد.
- ۳) از استدلال عقلی استفاده نموده و نتایج تفکر خود را به صورت استدلالی عرضه نماید.
- ۴) از عرفان و حکمت بهره برده و نتایج تفکر خود را با عقاید دین سازگار نماید.

۱۹- کدام گزینه مقدمه دوم استدلال فارابی برای اثبات وجود خدا است؟

- ۱) وجود معلول مشروط به وجود علت است.
- ۲) وجود علت مشروط به وجود معلول است.
- ۳) اشیاء وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.
- ۴) اشیاء وجودشان از واجب‌الوجود و علت‌العلل است.

۲۰- صدرالمتألهین شیرازی براساس وابستگی نیاز و وابستگی جهان به ذات الهی را اثبات نموده و از این نیاز و وابستگی به

..... تعبیر نموده است.

- ۱) ماهیت ممکن‌الوجود به واجب‌الوجود بالذات - امکان فقری
- ۲) ماهیت ممکن‌الوجود به واجب‌الوجود بالذات - فقر وجودی
- ۳) وجودهای نیازمند به وجودهای بی‌نیاز - فقر وجودی
- ۴) وجودهای نیازمند به وجود بی‌نیاز - امکان فقری